

Софийска духовна семинария
„Св. Йоан Рилски“

СЕМНАРИСТ

Периодично издание на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“

Год. VI, бр. 3 / май 2005 г.

София 1164, п.л. „Велчова завера“ № 2, тел./факс: 868 01 44, тел.: 868 00 70, 868 94 44, 862 28 01, e-mail: seminaria@aster.net

СВЕТИ
ЙОАН РИЛСКИ
ЧУДОТВОРЕЦ

Темите в броя:

Семинарска
хроника

Обява за
кандидатстване
в Софийската
духовна
семинария
за учебната
2005-2006 г.

Стр. 2

Стенописните
изображения на
св. Йоан Рилски
в манастирите и
параκлиците на
Св. Гора – Атон

Продължение от бр. 2

1140 години от
приемането на
християнството
в България

Личността и
делото на св. цар
Борис-Михаил
Покръстител

Стр. 3

Ученическо
творчество

Св. Константин-
Кирил,
първоучителят
Стр. 1-4

Благовещенски
четения 2005 г.

Продължение от бр. 2

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Пасхално СЛОВО

на Ректора на Софийската
духовна семинария
„Св. Йоан Рилски“
архимандрит Сионий
до семинарското духовенство,
учителската колегия,
служителите и възпитаниците
на Семинарията

„Христос възкресе из мъртвих,
смертию смърт поправ
и суцил во гробех
живот даровав.“

Тропар
на Възкресение Христово

Христос Воскресе!

С изповядването на този тропар – песента за Христовото Възкресение, Светата Църква празнува и тържествува във вечния живот. Безсмъртният и Безначален Бог ни издигна от смъртта до живота и от земята до небето, като стана човек, страда, умря и възкръсна, за да ни направи наследници на Своего Царство, „Защото Бог толкоз възлюби света, че отдаде Своя Единороден Син, та всякой, който вярва в Него, да не погине, а да има живот вечен.“ (Йоан. 3:16)

Със Своята саможертва Христос пое върху Себе Си греховете ни и оправда падналото човечество, като изля драгоценната си кръв на Голготския жертвен кръст „... и прилири човечеството с Бога чрез кръста...“

„Възкресение Христово“.

Икона от фонда на музея при Рилския манастир.
Зограф Генчо Филипов, 1857 г. Фотография проф. Михаил Енев

24 април, Цветница. Св. Причестяване по време на празничната св. Литургия в семинарския храм

12 май. Архимандрит Сионий със зрелостници от випуск 2005 г.

Ученическо творчество

11 май – Ден на светите равноапостоли Кирил и Методий

24 май – Ден на Българската просвета и култура, на славянската писменост и в чест на светите братя Кирил и Методий

Св. Константин-Кирил, първоучителят

Тази година на светлите празници – 11 и 24 май – честваме и 1150-та годишнина от епохалното дело на равноапостолите светите братя Кирил и Методий. Създавайки славянобългарската писменост и голям брой книги, преводни и оригинални, св. Кирил полага здрава основа за българския богослужебен и книжовен живот. Той полага основите и на славянската народностна църква и училище. Създава първия славянски литературен и богослужебен език – старобългарския.

Днес в науката се смята за доказано, че Кириловата азбука – глаголицата е първата славянска азбука. Това е една съвсем нова азбука, която като цяло се отличава от всички дотогавашни буквени системи.

Внимателното вглеждане в глаголицата показва, че тя е резултат от работата на една надарена личност. Св. Кирил се проявява като творец и при графичното оформяне на азбуката. Той е познавал съвременните нему езици – гръцки, еврейски, сирийски, естествено е имал представа и за латинската, арабската и готската азбуки и за езиците, които ги използват.

В речта си против триезичниците той казва, че много народи имат писменост на своя език – и изброява десетина от тях. Въз основа на своите богати познания св. Константин сътворява глаголическите букви, без да подражава на нито едно известно писмо. Неговата надареност се съчетава с висока литературна култура.

На стр. 4

(Еф. 2:16). С това Той промени човешката история, като стана неин Господар и я превърна в история на спасението.

Възкресението на Господ Иисус Христос, „Предаден за нашите грехове и възкръснал за наше оправдаване“ (Рим. 4:25), е не само основа на благовестието, но и цел, към която се движи душата на човека в пътя на съвършената на Христа вечен живот.

Човечеството живее във време на философски и морален материализъм, духовна нищета и низост, време на дълбока несигурност, поради отдалечаването му от Всеподателя Бога. Тази ера е характерна и с духовната апатия, към която ни тласка все по-материално изграждащия се свят. Ние живеем във време на секуларизъм, в което естествено се раждат съмнение и недоверие, самолюбие и егоизъм. Сърцата ни са затворени с тежък камък, положен от врага на нашето спасение, поради греховността ни. Защото „всички съгрешиха и са лишени от славата Божия“ (Рим. 3:23).

Кой може да отвали камъка от сърцата ни?

Христос, Агнецът Божий, го извърши като понесе греховете ни върху Си. Затова и приема всеки човешки стремеж към покаяние и желание за общение с Него, и с Възкресението Си ни отваря вратите на вечния живот. Камъкът се отстранява от вратата гробни и ние ставаме свидетели на Неговото Възкресение вътре в нас. В Пасхалната утрин светлината Му отваря духовните ни очи, очиствайки нашите сърца от съмнението, страха и себелюбието. „И тъй ние се погребваме с Него чрез кръщението в смъртта, та както Христос възкръсна от мъртвите чрез славата на Отца, тъй и ние да ходим в обновен живот“ (Рим. 6:4).

Тук на земята имаме нашата обична майка Светата Църква – богочовешка общност, кораб на спасението, на която Христос е глава и кормчия..

Ето и днес, ведно с жените-мироносици сякаш стоим отново пред празния гроб, където нашите страхеви изчезват, съмнението ни биват преодолено, вярата ни укрепва и сърцата ни се преизпълват с радост. Опростени чрез Христовото Възкресение, ние намираме сили и сами да прощаваме. Възлюбени от Христос ние намираме сили да обичаме.

Нека благодарим на Бога за добрата спасителна вест, която ни дари Възкресението на Нашия Господ Иисус Христос, нека като братя и сестри да се прегърнем и изповядаме с едни слова и едно сърце – Христовата пасха е победа над смъртта и ада, победа над враждата и омразата, тържество на любовта и мира, духовен възход и светлина за човешките.

Христос Воскресе!

Пасха, 2005 г.

На софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“

Ректор:

Архимандрит Сионий

Хроника

На 19 април, в семинарската църква „Св. Йоан Рилски“ бяха осветени нови витражи на храма. Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, отслужи чина на освещаването в съслужение със свещ. Вик-

Архим. Сионий освещава новите витражи на семинарския храм

тор Нешев и дякон Емилиян Костадинов. Според присъстващите на освещаването бяха и петимата дарители, с чиято финансова помощ бе осъществено благоустрояването на храма. Архим. Архим. Сионий благодари на дарителите, като им пожела здраве, успехи, благополучие и Бог многократно да възнагради щедростта им, благодарение на която семинарският храм стана по-светъл, по-красив и молитвен.

На 24 април, Цветница, Негово Високопреподобие архимандрит Сионий отслужи тържествена св. Литургия в съслужение със свещ. Симеон Иванов, ефимерий на Семинарията. За празника, в обичайния с върбови клонки и пролетни цветя семинарски храм бяха дошли множество богомолци. В края на св. Литургия архим. Сионий произнесе слово за Входа Господен в Йерусалим, събитието, което на този ден чества светата Църква.

По-късно, пред централната сграда на Семинарията, празнична фолклорна програма от северняшки и шопски танци изнесе сборна детска група от Столичния център за работа с децата.

Тържествената пасхална служба на Възкресение Христово, 1 май, отслужи в изпълнение с множество християни семинарски храм, ефимерият при Семинарията свещ. Симеон Иванов. След Пасхалната полунощница, под тържествения звън на камбаните, всички излязоха от храма. Отец Симеон прочете евангелското четиво, благовествуващо Христовото Възкресение и трикратно поздрави многобройния богомолен народ с възгласа: Христос воскресе!, последван от потвърждението: „Воистину воскресе!“. След като прочете Патриаршеското и Синадално пасхално послание, отец Симеон отслужи в храма пасхална утрения и Златоустова св. Литургия. В края на богослужението, той произнесе

Второ Възкресение. Свещ. Симеон Иванов чете евангелския текст за Христовото Възкресение на различни езици

празнично слово за великденската радост, извор на светъл живот, добруване и спасение за човешкия род.

На Второ Възкресение, евангелският текст за Христовото Възкресение бе прочетено от отец Симеон на различни древни и съвременни езици, както Църквата е установила в знак на разпространението на Христовото благовестие сред много народи по света.

На 10 май, във фойе-запад пред Търновската стая, тържествено бе чествана годишнината от възстановяването на Българската патриаршия. Слово по повод знаменателното събитие произнесе Негово Високопреподобие архимандрит Сионий, отбелязвайки, че Българската патриаршия, основана в този си висок ранг на служение пред Бога и народа си още през 927 година, утвърдена с Лампсакския събор, претърпяла различни изпитания, но и славни времена и златни векове, по Божията милост, след дълго прекъсване бе възстановена през 1953 г. и отново намери своето високо достойнство в семейството на православните народи. Архим. Сионий поздрави присъстващите от името на Негово Светей-

шество Българският патриарх и Софийски митрополит Максим като преподаде неговото първосветителско благословение и пожелание за радостен и хубав празник на възстановяването на Българската патриаршия.

След това бе изнесена концертна програма с участието на Ансамбъла за народни песни и танци „Вихрен“ от Благоевград, хорът при Руската национална академия на славянските култури в Москва и групата за автентичен фолклор от с. Кавракирово, Петричко.

Сред гостите на тържеството бяха йеромонах Антим, игумен на Клисурския манастир „Св. св. Кирил и Методий“,

Момент от празничния концерт в Семинарията по повод годишнината от възстановяването на Българската патриаршия

дий“, свещ. Петко Балджиев, предстоятел на църквата „Св. Георги“ в гр. Вършец, кметът на гр. Вършец и други духовници и официални лица.

На 11 и 24 май, в празничните богослужения в ПКСХП „Св. Александър Невски“ участие взе ректорът на Софийската духовна семинария архимандрит Сионий. Възпитаниците на Семинарията бяха в пърите редици сред богомолците в храма и носеха св. Кръст, иконите на св. св. Кирил и Методий, на Възкресение Хрис-

11 май. Възпитаниците на Софийската духовна семинария по време на св. Литургия в храм „Св. Александър Невски“

тово и на св. Йоан Рилски, националния трибагренник и двете семинарски знамена. И в двата празнични дни те се включиха в шествията до паметника на светите братя пред Народната библиотека, където изпълниха източно-църковни песнопения и поднесоха венец.

На 12 май, по традиция, се състоя в Търновската стая на Семинарията церемонията по изпращането на випуск 2005-та г. Пълният редовен курс на обучение тази година завършват 40 ученика, сред които и 10 етнически българи от Молдова, Албания, Сърбия и Русия. В словото си при откриването на тържеството Негово Високопреподобие архим. Сионий отбеляза: „Нашите възпитаници, през време на своето обучение, вземаха активно участие в мисията на светата ни Църква, в посещението на различни социални заведения, детски домове, домове за възрастни хора и за хора с увреждания, и по този начин още отсега започнаха да служат на високото служение на Църквата – да обичаме и подпомагаме нашите по-малки братя. По-голямата част от завършващите наши ученици са много добре подготвени и в певческо отношение – участвали са в десетки служби в родните ни храмове и манастири, и ние сме получавали много обществени и лични отзиви от хора, които са присъствали на богослуженията, украсявани от пеенето на нашите възпитаници.“ Архим. Сионий благослови зрелостниците и им пожела Бог да им дарува много радости и да прилагат успешно знанията, които са получили, за благо на светата ни Църква.

С поздравителни слова към зрелостниците се обърнаха и класният ръководител – г-н Ал. Георгиев, г-жа М. Ангелова – зам-директор на Столичния център за работа с децата, г-жа Ст. Дишева – секретар на дружество „Родолюбец“, г-жа Ж. Дишева от Нова Телевизия и др. За подготовката на абитуриенския им бал зрелостниците получиха подаръци от фирмите „Агресия“ и „Арома“.

СОФИЙСКА ДУХОВНА СЕМИНАРИЯ „СВ. ЙОАН РИЛСКИ“
 София 1164, пл. „Велчова завера“ № 2, тел./факс: 868 01 44,
 тел.: 868 00 70, 868 94 44, 862 28 01, e-mail: seminaria@aster.net

Обява
За учебната 2005 / 2006 г.

В Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“ ще се приемат:

I. За редовния петгодишен курс на обучение – ученици, завършили VII и VIII клас, не по-възрастни от 17 години, с успех най-малко добър 4.00.

Необходими документи за кандидатстване:

1. Свидетелство за православно св. кръщение
2. Удостоверение за завършен VII клас или свидетелство за основно образование
3. Препоръчително писмо от съответния енорийски свещеник
4. Медицинско свидетелство
5. Справка от психодиспансера по местоживеене
6. Лична амбулаторна карта и имунизационен паспорт
7. Здравна книжка
8. Молба до Ректора на семинарията (попълва се по образец в канцеларията)
9. Автобиография (попълва се по образец в канцеларията)

Кандидатите полагат следните приемни изпити:

1. Писмена проверка на езиковата култура;
2. Изпит по пеене за проверка на музикалния слух – гамата и една песен (желателно е да бъде църковна)

II. За двугодишния паралелен курс – за кандидати, завършили средно образование или по изключение VIII клас:

Необходими документи за кандидатстване:

1. Свидетелство за православно св. кръщение
2. Диплома за завършено средно образование
3. Препоръчително писмо от съответния енорийски свещеник
4. Медицинско свидетелство
5. Справка от психодиспансера по местоживеене
6. Лична амбулаторна карта и имунизационен паспорт
7. Здравна книжка
8. Свидетелство за съдимост
9. Венчално свидетелство (за семейните кандидати)
10. Молба до Ректора на семинарията (попълва се по образец в канцеларията)
11. Автобиография (попълва се по образец в канцеларията)

До кандидатстване не се допускат второбрачни и разведени!

Кандидатите полагат следните приемни изпити:

1. Писмена проверка на езиковата култура;
2. Устен изпит по Св. история на Стария и Новия Завет – върху първата част от книгата „Нашата вяра“ на Архимандрит Серафим;
3. Изпит по пеене за проверка на музикалния слух – гамата и една песен (желателно е да бъде църковна)

- Срок за подаване на документи – 30. 06. 2005 г.
- Приемните изпити ще се проведат на 04.07.2005 г. (понеделник) от 8.30 ч. в сградата на Софийската духовна семинария, пл. „Велчова завера“ № 2.
- Резултатът от приемните изпити се обявява същия ден.
- Редовните ученици и курсисти живеят на пансион в Семинарията и са на издръжка на Българската православна църква.
- Учащите се заплащат годишна фондова такса в размер на 150.00 (сто и петдесет) лв., която внасят на две части.
- На изключените или доброволно напуснали фондовата такса не се възвръща, като допълнително се заплащат изразходваните за тяхното пребиваване средства.
- Приетите ученици следва да се явят в Семинарията за настаняване на 13 септември 2005 (вторник) до 16.00 ч.
- Откриването на новата учебна година ще бъде на 14 септември 2005 (сряда), с празнична св. Литургия, отслужена в семинарския храм „Св. Йоан Рилски“.

Стенописните изображения на св. Йоан Рилски в манастирите и параклисите на Света Гора – Атон

Продължение от бр. 2

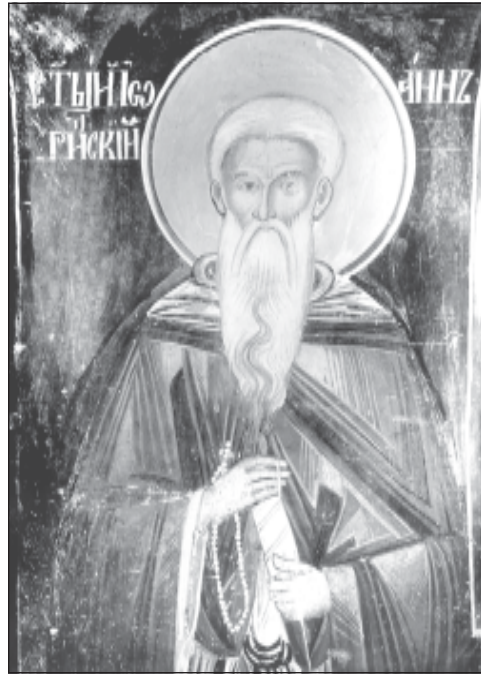
Разглеждайки образите на св. Йоан Рилски в манастирите и параклисите на Света Гора – Атон, трябва да се спрем по-подробно и на тези в Зографския манастир. В наоса на малката църква „Успение Богородично“ (1764 г.) на западната стена в реда на правите светци между св. Козма Зографски и св. Атанасий Атонски е изобразен св. Иван Рилски в цял ръст на тъмносив фон държащ свитък с текст. И тук той е изобразен като старец-отшелник с бяла двустрабрада, облечен в монашеско одеяние. Строгийт поглед и изпитото лице подсилват впечатлението от композицията, която зог-

графия манастир в пронаоса (преддверието) на храма, също на западната стена в реда на българските прави светци св. Давид Български, св. Теоксит, св. Димитър Басарбовски, св. Наум Охридски, св. Йоан Рилски и св. Петка. Зографът е изобразил св. Йоан Рилски в цял ръст на тъмносив фон, изпъстрен със златни звезди, в монашеско одеяние. Тук допълнително светецът е изобразен с отличителния знак за великосхимничеството. Образът е подсилен и с неизменните атрибути на светеца, а именно монашеската патерица, с която той не се е разделял и свитъкът със словата, които е отправял към боголюбивите люде: „Придите чада, послушайте мене, страху Господа на-

Рилски се намира в преддверието на параклиса „Св. Йоан Предтеча“, което е изографисано през 1768 г. с щедрият дарения на хаджи Василий и неговите синове Недялко и Константин от Ловеч. Типологичните белези, наложени се вече при изобразяването на св. Йоан Рилски и тук ги виждаме спазени акуратно от зографа. Строго изпито лице с вгълбения поглед и дългата бяла брада се налага в цялата композиция. Облечен в тъмночервена към кафяво мантия със схематично изрисувани гънки по дрехата, светецът държи в едната си ръка монашеска броеница, а в другата – навит свитък. Както това изображение на св. Йоан Рилски, така и другото, което се на-

Стенописно изображение на св. Йоан Рилски от пронаоса на главната църква „Св. Георги“ в Зографския манастир

„Св. Иван Рилски“ Стенопис от предверието на параклиса „Рождество на св. Йоан Кръстител“ в Зографския манастир, 1768 г.

учу вас“. Църквата е изографисана през 1817 г. от голям колектив зографи с баш майстора Зограф Митрофан. За да подсилят възприятието от стенописите в

мира при входа на параклиса „Свето Преображение“ (XVIII в.), където светецът е изобразен с тъмносива монашеска мантия са доста схематични и с послаби нюанси в колоритната трактовка като цяло. Тъй като последните две творби се намират в откритите предверия на параклисите, те са загубили много от колорита си, заради прякото въздействие на външните атмосферни влияния.

Хвърляйки един общ поглед върху представените стенописни ликови на св. Йоан Рилски в Света Гора, категорично може да се каже, че зографите използват традиционни решения в композициите, типажа и схемата. Обобщавайки рисунката те графично подчертават ритъма и движенията, особено в многофигурните композиции. В тези характерни черти от стенописните композиции донякъде проличава и една известна заученост и схематизъм, но категорично може да се каже, че те са дело на добре подготвени художници, които майсторски владеят стенописната традиция в Света Гора – Атон.

Проф. Михаил ЕНЕВ

1140 години от приемането на християнството в България

По повод честването на 1140-та годишнина от Покръстването на българския народ, в Софийската духовна семинария

„Св. Йоан Рилски“, под ръководството на преподавателя по история г-н Димитър Костадинов, бе изнесен доклад на тема:

Личността и делото на св. цар Борис-Михаил Покръстител

Рядко пъти един владетел е така тясно свързан с духовната култура на един народ, както владетелят на българите – княз Борис-Михаил (852-889). Рождената му дата не се знае, но литописците с точност ни казват времето на неговата смърт. Борис поема властта като син на хан Пресиан. Според едно легендарно известие той приел българското царство на р. Брегалница (дн. Македония). Името Борис се тълкува като производно на старотюрското „бор“ (вълк), според други

„Покръстване на българите“. Миниатюра от българския превод на Манасиевата летопис, XIV век, Библиотека на Ватикана (л. 163)

то произхожда от монголското „богори“ (малък, нисък), а според трети има алтайски произход и се свързва с „барс“ (тигър). Последното мнение има най-много привърженици. Ако то е наистина вярно, името Борис следва да се преведе като тигър. Средата на IX в. е изпълнена с напрежение и противостояния, в които третата по големина държава в Европа не остава настрана от събитията. Разширяването на България по средния Дунав я прави непосредствен съсед на великоморавците и източните франки (немците). Вземайки страната ту на едните, ту на другите, хан Борис се стреми да укрепи влиянието на българите в този размирен район и да запази териториалните придобивки, завещани от прадедо му Крум Страшни. И така, първите десет години от управлението на хан Борис преминават в непрекъснати войни, които му поднасят все нови и нови разочарования – нито веднъж той не среща победа на бойното поле. Тези неуспехи довеждат до коренна промяна в стратегията на държавната му политика. От една страна, става дума за мястото на България в европейския Югоизток, за отношенията на Византия и немското кралство към „варварската“ държава на българите, с която били възможни всякакви компромиси. Съзнанието за някаква предопределеност и изключителност, която Константинопол демонстрира спрямо българите, се основа на убеждението, че тези езичници (т.е. българите) стоят извън законите на християнския свят, а поетите задължения към тях нямат никаква стойност. От друга страна, Борис засвидетелства предпочитанията си към Христос не толкова, защото е осенен от Божието милосърдие, а защото християнската идеология по великолен начин утвърждава собствената му власт и идеята за нейната юридическа неограниченост. От нейната философия и практика той може да черпи готови формули в самозащита на държавата и в защита на внушението, че е „от Бога владетел в земята, в която се е родил“. Въпреки сполучливата война Византия се съгласява на териториални отстъпки – Борис присъединява към България областта Загора. В замаяна на това император Михаил III поставя едно единствено условие: българите да приемат християнството от Цариградската църква.

Решението българският народ да бъде да покръстен през 864-865 г. по същията на съдържанието, смисъла и последните си не е еднократен акт, а израз и проява на дълъг исторически процес. В началото на 864 г., в Плиска пристигат византийски духовници, които покръстват Борис с цялото му семейство и онези от българите, „които се отличават по род, значение и богатство“. Сам византийският император Михаил III става кръстник на българския владетел, затова Борис приема християнското име Михаил. Езическата титла „хан“ е заменена със славянската „княз“. Непосредствено след Покръстването,

към Борис все по-често започват да звучат обвинения от страна на болярите, че е „дал лош закон“ на своя народ и „отстъпил от бащина чест и слава“. Давайки си сметка, че с ликвидирането на техния бунт езическото далеч не е преодоляно, Борис без колебание „с Христовата сила и кръстния знак, побеждава коравото и непокорно българско племе, отвръща го от тъмните, измамни и богоненавистни жертви и го извежда от мрак към виделина, от измама и кривда към истина, отхвърля срамните и

нечисти храни, а жертвениците им разрушава“. Така през 865 г. Християнството възтържествува по българската земя, езическата реакция е укротена, а княз Борис става „духовен син на поставения от Бога император на ромеите“.

През м. февруари 870 г., във византийската столица приключват последните заседания на свикания предишната есен голям църковен събор. По предварителна уговорка с княз Борис, на заключителната аудиенция при императора, преди да се разпусне събора, отците изслушват въпросите на специалното българско пратеничество за съдбата на Българската църква. За най-голяма изненада на папските пратеници, отците решават Църква-майка на Българската дъщерна църква да бъде Константинополската патриаршия. Наскоро след това, на 4 март 870 г. при княз Борис е изпратен ръкоположеният за български архиепископ Йосиф. България е първата от новоприелите християнството страна, която се сдобива със самостоятелна църква. Този успех представлява несъмнено заслуга на дипломатическия гений на княз Борис.

Когато през 889 г., първородният син на Борис – Владимир-Расате заема престола, той променя изцяло политиката на баща си: отхвърля мира с Византия и се ориентира към съюз с немския крал Арнулф, подхвърля на гонения българските духовници, разрушава храмове и манастири. Това е нова, още по-радикална реакция срещу Покръстването, която се опитва да върне страната с десетилетия назад. След тревожното изчакване, князът-монах решава да се намеси – сваля Владимир от престола и го хвърля в тъмница. В духа на старите държавни традиции, Борис свиква голям общонароден събор, на който под негово давление се вземат три изключително важни решения: първо – тронът заема третият княжески син – Симеон; второ – столицата се премества в Преслав, така както Константин Велики сменя старата езическа столица Рим с християнската Константинопол и трето – славянобългарската писменост се обявява за официална църковна и държавна, вместо използваната дотогава – гръцка.

На Борис принадлежи първозаслугата за превръщането на България в огнище на славянската просвета – българите се сдобиха с книжовен език, а славянството – със своя цивилизация. С право съвременниците му го величат като „великият, честният и благоверен господар на българите“ – владетеля, на който българската история неизменно засвидетелства вечна признателност и истинско възхищение. Наскоро след това, князът-монах е канонизиран от Българската църква, признат е за светец от Константинополската патриаршия и Римската църква. В помениците на Църквата и до днес името му се поменува като „Свети цар Борис-Михаил Покръстител“ евангелизатор и просветител на българския народ.

Юлиян РУСЕВ, IVа курс

